

Capitolul 1

Hercule Poirot ieși din restaurantul Vieille Grand'mère din Soho. Își ridică gulerul, mai degrabă din prudență decât din necesitate, nefiind o noapte rece. „La vârsta mea nu-ți mai assumi riscuri“, obișnuia să spună.

În ochi avea o licărire de placere. *Escargot*-ul de la Vieille Grand'mère fusese delicios. O adevărată descoperire această cărciumioară nesofisticată! Meditativ, ca un cățel bine hrănit, își plimbă vîrful limbii peste buze, apoi își scoase batista din buzunar și-și șterse mustața.

Da, mâncase bine... și acum?

Un taxi, care tocmai trecea, încetini aproape invitându-l. Poirot ezită un moment, dar nu face nici un semn. De ce să ia un taxi? Ar ajunge acasă mult prea devreme pentru a merge la culcare.

– Ce păcat, murmură Poirot, că nu putem mâncă decât de trei ori pe zi...

Ceaiul de la ora cinci era ceva cu care nu se obișnuise niciodată. „Dacă bei un ceai după-amiază, nu vei avea la momentul cinei sururile gastrice potrivite. și să nu uităm, cina este masa supremă a zilei!“

Nici cafeaua de dimineată nu era pentru el. Nu. Ciocolată și *croissants* la micul dejun, *déjeuner*¹ la ora 12.30 pe cât posibil, dar oricum nu mai târziu de ora unu, și punctul culminant: *Le Dîner*!²

ACEstea erau momentele importante ale unei zile din viața lui Poirot. Toată viața își tratase stomacul cu seriozitate, și acum, la bătrânețe, culegea roadele. Mâncatul nu era doar o placere fizică, era și o cercetare intelectuală, pentru că între mese petreceea destul de mult timp căutând alte mâncăruri noi și delicioase. La Vieille Grand'mère era chiar rezultatul unei astfel de căutări și tocmai primise aprobarea de gastronom a lui Poirot.

Din păcate, mai trebuia să-și pună și seara la cale.

Detectivul ofta.

„Dacă măcar *ce cher Hastings*³ ar fi liber...“

Își aminti cu placere de vechiul său prieten.

„Primul meu prieten în această țară și cel mai drag dintre toți. E adevărat că mă enerva foarte des, dar îmi mai amintesc asta acum? Nu. Îmi amintesc doar felul lui de-a se mira, de a-mi aprecia cu gura căscată talentul și ușurința cu care îl păcăleam fără să spun un singur cuvânt neadevărat, îmi amintesc nedumeririle lui, uluirea din clipa în care în sfârșit întrezarea adevărului care mie îmi fusese clar încă de la început. *Ce cher, cher ami!* Slăbiciunea mea fusese de vină întotdeauna, slăbiciunea mea de a-mi da aere. Hastings nu putuse înțelege niciodată asta. Dar este cu adevărat necesar pentru un om cu calitățile mele să se

admire – și pentru asta, e nevoie de stimuli din afară. Nu pot să stau pur și simplu toată ziua într-un fotoliu și să reflectez la cât sunt de admirabil. Avem nevoie de-o atingere omenească. Avem nevoie de ceea ce se numește astăzi provocare.“

Poirot ofta din nou și se întoarse pe Shaftesbury Avenue.

Să traverseze spre Leicester Square și să-si petreacă seara la un cinematograf? Se încruntă ușor și clătină din cap. Cinematograful mai mult îl enerva cu superficialitatea subiectelor, cu lipsa unui fir logic în argumentare; chiar și fotografiile îi păreau lui Poirot simple portrete ale scenelor și obiectelor, menite să le facă pe acestea din urmă să pară cu totul diferite față de ce erau ele în realitate.

„Totul e prea artistic în zilele noastre“, decise Poirot. Nu mai exista nicaieri acea dragoste față de ordine și metodă pe care el o prețuia atât de mult. și rareori mai întâlnеai vreun semn de apreciere a subtilității. La modă erau acum scenele de violență și brutalitate, iar ca fost polițist, Poirot era deja plăcut de toate acestea. Pe vremuri văzuse multă violență. Fusese mai mult regula decât excepția și deja găsea agresivitatea obositore și stupidă.

„Adevărul este, își spuse Poirot, în timp ce se întorcea către casă, că nu sunt în pas cu lumea modernă și că sunt, la modul superior, un sclav, aşa cum și alți oameni sunt niște sclavi. Munca m-a înrobit ca și pe ei. Când au timp liber, nu au cu ce să-l umple. Când se pensionează, finanțistul se apucă de golf, micul negustor plantează bulbi în grădină, eu mânânc. Dar vin din nou și zic, păcat că *omul nu poate mânca decât de trei ori pe zi*. și între mese rămâne un gol“.

¹ Prânzul (în limba franceză, în original)

² Cina (în limba franceză, în original)

³ Dragul de Hastings (în limba franceză, în original)

Trecu pe lângă un vânzător de ziare și-și aruncă privirea pe un titlu: „Procesul lui McGinty. Verdictul“.

Nimic deosebit. Își amintea vag un mic paragraf dintr-un articol. Nu fusese o crimă interesantă: unei bâtrâne sărmâne i se dăduse în cap pentru câteva lire. Brutalitate crudă și lipsită de orice sens.

Poirot intră în curtea interioară a blocului său. Ca întotdeauna, inima i se umplu de bucurie. Era mândru de casa lui – o splendidă clădire simetrică. Ascensorul îl duse la etajul trei, unde se afla apartamentul luxos cu impecabile corpuri de iluminat din crom, cu fotolii pătrate și ornamente rectangulare foarte sobre. Fără îndoială, în încăpere nu exista nici o linie curbă.

Deschise ușa și intră în holul alb, pătrat. George, major-domul, ii veni în întâmpinare.

– Bună seara, domnule. Va așteaptă cineva... un gentleman, spuse acesta ajutându-l cu îndemânare pe Poirot să-și scoată haina.

– Într-adevăr?

Poirot sesizase pauza pe care o făcuse George înainte de a rosti cuvântul „gentleman“. Majordomul său era expert în snobi.

– Cum se numește?

– Este vorba despre un oarecare domn Spence.

– Spence.

Pe moment numele acesta nu-i spuse nimic lui Poirot, deși știa că ar fi trebuit.

Se opri o clipă în fața oglinzi pentru a-și aranja perfect mustața, apoi deschise ușa de la salon și intră. Bărbatul care ședea într-unul din fotoliile mari și pătrătoase se ridică.

– Bună ziua, domnule Poirot, sper că vă amintiți de mine. A trecut mult timp... Comisarul Spence.

– Bineînțeles.

Poirot îi strânse mâna cu căldură.

Comisarul Spence de la Poliția Kilchester. Un caz foarte interesant care fusese... aşa cum spusese și Spence, cu mult timp în urmă...

Poirot își îmbie oaspetele cu un aperitiv răcoritor.

– *Grenadine? Crème de menthe? Benedictine? Crème de cacao?*...

George intră cu o tavă pe care se aflau o sticlă de whisky și un sifon.

– Sau poate preferați o bere, domnule? murmură el către vizitator.

Fața comisarului Spence se lumina.

– O bere pentru mine, răspunse el.

Poirot fu încă o dată uimit de eficiența lui George. Nu avea nici cea mai vagă idee că exista o astfel de băutură în casă și oricum era absolut de neînțeles pentru el cum cineva poate prefera berea unui lichior dulce.

După ce Spence își primi halba cu spumă, Poirot își turnă un păharel de *crème de menthe*.

– Este minunat din partea dumneavoastră să mă vizitați. Minunat. Veniți de la...?

– Kilchester. Mă voi pensiona peste șase luni. De fapt, ar fi trebuit s-o fac de acum nouă luni, dar m-au rugat să mai rămân, și am rămas.

– O decizie înțeleaptă, comentă Poirot, foarte înțeleaptă...

– Credeți? Încă mă mai întreb, nu sunt foarte convins.

– Ba da, ba da, ați chibzuit foarte bine, insistă Poirot. Nu știți ce înseamnă orele lungi de plăcăseală.

— A, dar o să am multe de făcut la pensie. Anul trecut ne-am mutat într-o casă nouă, cu grădină. Dar spre rușinea mea, nu m-am ocupat deloc de ea aşa cum ar fi trebuit.

— Înțeleg, faceți parte dintre aceia cărora le place grădinaritul. Am luat și eu cândva hotărârea asta, să trăiesc la țară și să cultiv dovlecei. Nu am avut însă nici un succes. Nu am temperamentul corespondent.

— Să-mi fi văzut dovleceii anul trecut, se entuziasmă Spence. Colosal! La fel și trandafirii. Sunt mort după trandafiri. Voi avea... Se opri brusc. Nu despre asta am venit să discutăm.

— Nu, sigur că nu. Ați venit să revedeți o veche cunoștință – foarte dragă din partea dumneavoastră, apreciez.

— Mă tem că e mai mult de-atât, domnule Poirot. O să fiu sincer – vreau ceva de la dumneavoastră.

Poirot murmură cu delicatețe:

— Aveți cumva vreo ipotecă de plătit? Ați dori poate un împrumut...

Spence îl întrepruse cu o voce îngrozită:

— Oh, Doamne Dumnezeule, nu e vorba de bani! Nimic de genul asta.

Poirot își flutura mânile, scuzându-se delicat:

— Vă rog să mă iertați.

— Vă spun direct, e o neobrazare din partea mea, și dacă o să mă trimiteți la plimbare, o să înțeleg.

— Nu va fi cazul. Continuați, vă rog.

— E vorba de cazul McGinty. Poate ați citit despre el...

— Nu cu foarte mare atenție. O doamnă McGinty a fost găsită moartă într-un magazin sau într-o casă. Cum a murit?

Spence se holbă la el.

— Dumnezeule! Asta mă duce înapoi în timp. Extraordinar! Și nu mă gândisem până acum.

— Ce vreți să spuneți?

— Nimic. Doar un joc, un joc de copii. Îl jucam când erau mici. Stăteam înșirați, întrebam și răspundeam. „Doamna McGinty a murit.“ „Cum a murit?“ „Într-un genunchi, aşa ca mine.“ Și apoi următoarea întrebare, „Doamna McGinty a murit“. „Cum a murit?“ „Cu mâna întinsă, aşa ca mine.“ Și toți îngenuncheam, întindeam brațul drept și rămâneam nemîșcați. Și apoi, gata! „Doamna McGinty a murit.“ „Cum a murit?“ „Chiar AŞA!“ Poc! Șirul se prăbușea de-o parte și de alta, și toți ne prăvăleam ca niște popice! Spence râse zgomotos la amintirea acelor vremuri. Chiar că mă duce înapoi...

Poirot aștepta politicos. Era unul dintre acele momente în care, chiar și după jumătate de viață trăită la țară, engleză i se părea de neînțeles. Și el se jucase de-a văzut ascunselea în copilărie, dar nu simțea niciodată nevoie să vorbească despre asta sau măcar să se mai gândească la aşa ceva.

După ce râsetele lui Spence se mai potoliră, Poirot repetă cu o oarecare plăcere:

— Cum a murit?

Zâmbetul îi dispără de pe față și Spence redeveni serios.

— A fost lovită în ceafă cu un obiect greu și ascuțit. Camera i-a fost scotocită și i s-au furat treizeci de lire. Locuia într-o casă țărănească, doar cu un chiriaș pe nume Bentley, James Bentley.

— A, da, Bentley.

— Nu s-a intrat prin efracție, nu a existat nici un indiciu că s-ar fi umblat la ferestre sau la încuietori. Bentley era

lefter, își pierduse slujba și datora chiria pe două luni. Banii au fost găsiți sub o piatră în spatele casei. Pe mânecea hainei lui Bentley s-au găsit pete de sânge și fire de păr, aceeași grupă de sânge și același păr ca ale victimei. Conform primei lui declaratii, nu fusese niciodată în apropierea cadavrului, deci nu aveau cum să ajungă acolo din întâmplare.

– Cine a găsit-o?

– Brutarul care venea cu pâine. Era zi de plată. Bentley i-a deschis și i-a spus că bătuse la ușa doamnei McGinty, dar că nu primise nici un răspuns. Brutarul a sugerat că poate i se facuse rău, aşa că au chemat o vecină și au urcat să vadă ce se întâmplă. Doamna McGinty nu era în cameră și nici nu dormise în pat, dar încăperea fusese răvășită, iar dușumeaua scoasă. Apoi s-au gândit să verifice și în saloană, au găsit-o zăcând pe podea, iar vecina a început să type ca din gură de șarpe. După aceea au chemat poliția, evident.

– Iar Bentley a fost în cele din urmă arestat și judecat?

– Da. Cazul a fost judecat și închis ieri. Jurații au ieșit doar 20 de minute în dimineața asta. Verdictul: vinovat. Condamnat la moarte.

Poirot dădu aprobator din cap.

– Și apoi, după verdict, v-ați urcat în tren și ați venit până la Londra să mă vedeți. De ce?

Comisarul Spence se uită în jos la halba cu bere, plimbându-și degetele ușor pe margine.

– Pentru că, răsunse într-un sfârșit, nu cred că el a făcut-o...

Capitolul 2

Urmă un moment de tacere.

– Ați venit la mine...

Poirot nu-și termină fraza.

Comisarul Spence își ridică privirea. Culoarea din obrajii se accentuase. Avea o față tipică de om de la țară, inexpressivă, cu o privire tăioasă, dar sinceră. Era fața unui om cu standarde clare, un om care nu s-ar fi îndoit niciodată de el însuși, și nici de ceea ce considera a fi bine sau rău.

– Sunt de multă vreme în poliție, spuse el. Am destulă experiență în toate privințele, dar mai ales mă pricep să judec un om. Am avut cazuri de crimă, unele destul de simple, altele mai puțin simple. Despre unul dintre cazurile astea, știți și dumneavoastră, domnule Poirot.

Poirot încuvia înță cu o mișcare a capului.

– Un caz spinos. Dacă nu ați fi fost dumneavoastră, s-ar putea să nu fi fost capabili să vedem limpede. Dar până la urmă totul a fost clar, fără urmă de îndoială. La fel și cu ceilalți despre care nu știți. A fost unul Whistler, a primit ce-a meritat. Au mai fost doi însă care l-au împușcat pe bătrânul Guterman, Verall cu arsenicul, doamna Courtland,